

MORAŠICKÝ

OBČASNÍK č. 11

Pavilon C v mateřské škole – sport, kultura ???

„V zadním pavilonu mateřské školy se něco děje.“ Možná se k vám tato věta také již donesla. Opravdu se tam něco děje, ale dost pomalu. Na jaře byla objednána specializovaná firma SASTA, která je z Olomouce a ta si nás odložila až na konec srpna, kdy bude mít i další zakázky na okrese Svitavy.

Tato firma na doporučení statika provedla injektáž do země pod klesající a praskající vnitřní příčky. Statik podal vyjádření, že není nutné příčky zbourat a znovu postavit. Injektáž nahradila chybějící grunty a zpevnila podloží. Vešlo se tam postupně 5 m³ speciální betonové směsi. Poté byly nadzemní viditelné trhliny v příčkách vyspraveny a teď probíhají další úpravy: úklid věcí z prostoru, malování, oprava některého sanitárního zařízení, oprava lina, oprava dveří, oprava a zprovoznění kamen, atd.

No a k čemu nám bude opravený pavilon sloužit, když děti máme ani ne na 2 oddělení? Bude to jakýsi volnočasový prostor. Zájem už projevil rybářský kroužek, který by se zde scházel v době nepříznivého počasí. Dále by se zde chtěla scházet na cvičení skupina žen. Možná i cvičení jógy se sem uchýlí, jestliže nezbude místo v tělocvičně. Pokud by další skupiny občanů měly nápad, jaké aktivity by zde chtěly provozovat, bude vše záležet na domluvě. Podmínky půjčování této místnosti budou ještě upřesněny v průběhu provozu, ale již teď je jasné, že klíč za určitou skupinu lidí vždy převezme proti podpisu na obecním úřadě konkrétní osoba, která bude zároveň zodpovědná za průběh určité činnosti a za to, že se zde bude udržovat pořádek. Návštěvníci se budou přezouvat v přední místnosti do cvičební či domácí obuvi.

Takže na závěr zbývá přání, ať je dost zajímavých nápadů z vaší strany. Ostatní se ukáže v průběhu první zimy, zda jsme schopni za přijatelnou cenu vytopit velký prostor a hlavně, jestli bude dost zájemců o tyto prostory.

-hš-

Různé (k funkci obce a životě v obci)

- Upozornění: pokud si potřebujete nechat **vyvézt septik**, je třeba tak učinit do doby, než začne mrznout. V zimě při mrazech nelze vyvážet na čistírnu odpadních vod.
- Provozovatel vodovodu a kanalizace v Morašicích - VHOS a.s. Moravská Třebová upozorňuje, že v případě poruchy na vodovodní, či kanalizační síti je možno bezplatně zavolat na zelenou linku, č. telefonu 800 101 194.
- Z akcí, které jsou dokončeny: V Lažanech byl **opraven stávek**, na školní dílně je nové **oplechování a opravena střecha**. Na zdravotním středisku je **zrekonstruován komín**, uvnitř na chodbě je **nová dlažba**. Na Kaučině je kousek nového **chodníku**. **Plot na čističce odpadních vod** dostal nový nátěr a byl ho pořádný „kousek“ – cca 270 běžných metrů.

- Několik akcí se blíží do finále. Je to **výměna oken a oprava části fasády** na bývalé škole v Řikovicích. Již zmíněná **oprava pavilonu C** v MŠ v Morašicích. **Osvětlení** ve Višňárech: jedná se vlastně jen o jeden sloup se světlem u zastávky ČSAD, ale projektová dokumentace a stavební povolení s kolaudací je stejné, jako bychom chtěli budovat síť po celé vesnici. Probíhá **oprava opěrné zdi** v Řikovicích nad školou a je to opravdu zeď „hladová“, spolyká 200.000,- Kč. Dále jsou ve výrobě **nové mříže** na objekt občerstvení na hřišti, které mají zabránit vstupu nezvaných návštěvníků. Do zimy by se měla ještě stihnout **oprava střechy na vodárně** v Morašicích, protože do ni začalo zatékat a je opravena nyní jen provizorně. Tato akce bude ale financována ze společné kasy nás a obcí Nová Sídla a Tržek, které odtud berou rovněž vodu. Do mateřské školy bude ještě na zahradu vybráno nové **cvičební a hrací nářadí**, které nahradí zčásti to odstraněné. Je poměrně těžké vybrat něco, aby to splňovalo normu, bylo zajímavé a doplnitelné o další prvky a zároveň se vejít do rozpočtu.
- **8. 9. 2005 se konal již 5. výlet pro důchodce.** Sešlo se jich 41. První návštěva vedla na pětrosí farmu v Písku u Chlumce nad Cidlinou, poté následovaly sklárny Bohemia v Poděbradech. A když slunce už pěkně rozpalovalo, cesta vedla do skanzenu lidových staveb v Přerově nad Labem a do muzea moto-velo tamtéž. V podvečer se všichni přemístili na „Kujebák“ na občerstvení a menší taneček. Počasí přálo, slunce se smálo, ale až moc a nečekaně na tuto dobu.
- **Nové spoje z Litomyšle:** Na autobusový spoj z Litomyšle v cca 17⁴⁵ hod. chce jen jedna obec z oslovených přispět a spolupodílet se s námi na nákladech, proto naše zastupitelstvo návrh zamítlo. Spoj o letních prázdninách z Litomyšle v cca 15⁵⁰ hod. podporují a chtějí se podílet o náklady pouze z Horek. Nová Sídla váhají, ostatní odmítli. Naše zastupitelstvo odsouhlasilo tento spoj na další rok zkusit objednat a financovat ztrátu, a po prázdninách se uvidí, jestli je potřebný a buď bude pro další roky ponechán, a nebo opět zrušen.
- **Výměna řidičských průkazů:** Dne 1. července 2005 nabyl platnosti zákon č. 229/2005 Sb., kterým se mění zákon o provozu na pozemních komunikacích. Podle tohoto zákona řidičské průkazy vydané:
 - 1) od 1. 7. 1964 do 31. 12. 1993 jsou jejich držitelé povinni vyměnit do 31. 12. 2007.
 - 2) od 1. 1. 1994 do 31. 12. 2000 jsou jejich držitelé povinni vyměnit do 31.12. 2010.
 - 3) od 1. 1. 2001 do 30. 4. 2004 jsou jejich držitelé povinni vyměnit do 31.12. 2013.

Hana Štěpánová - starostka

Svoz velkoobjemného odpadu

Na **pondělí 24. října 2005** je objednáno auto na svoz velkoobjemného odpadu. Znovu připomenu, je to odpad, který se průběžně nevybírám na obecním úřadě a také se nevejde do popelnice. **Jsou to například: starý koberec, linoleum, umyvadlo, skříň, kočárek, postel, gauč, matrace, lyže a jiná vysloužilá veteš.** Nevezmou vám, a proto tam nenoste: lednice, mrazničky, televize, baterie z aut, pneumatiky, papír, plasty, sklo – to vše od vás odebereme na obecním úřadě, a nebo dáte do kontejneru a papír přidejte dětem do sběru.

Odpad přivezte až v určenou dobu na vyhrazené místo a vyčkejte prosím na jeho naložení.

1) Višňáry naproti zastávce	15 ³⁰ – 15 ⁴⁵ hod.
2) Řikovice u školy	15 ⁵⁰ – 16 ¹⁰ hod.
3) Lažany u zastávky	16 ¹⁵ – 16 ³⁰ hod.
4) Morašice na návsi	16 ³⁵ – 17 ⁰⁰ hod.

-hš-

Výchova dětí v MŠ hrou

...V jedné obci stála školka. Ta školka měla velkou zahradu s pískovištěm, kyblíky, lopatičky, koloběžky a švihadla a spoustu dalších hraček. Ve školce bylo moc krásně. Ta školka ale byla jiná než ty ostatní. Chodilo do ní 25 trpaslíků. Všichni měli svou židličku, postýlku a každý z nich měl své jméno. Jeden se jmenoval Pepík, další Tomáš, Petruška... A ti trpaslíci zpívali:

**„My jsme malí trpaslí, to nám každý dosvědčí,
trpaslíci uličníci, smějou se a nebrečí.“**

Tato říkanka bude provázet naše děti celý letošní školní rok. Budeme si na trpaslíky hrát, poznávat jejich kouzelný svět na vlastní kůži, prožijeme společně pohádku O Sněhurce, O neposlušných kůzlatech, navštívíme zámek s krásnou princeznou i hastrmanovu vodní říši. Pomocí pohádek se budeme učit správnému chování v mezilidské komunikaci, jednat jako charakterní člověk a vytvářet si vlastní názor, učit se jednat samostatně, učit se myslet a objevovat to, co nás obklopuje. Dalším z vzdělávacích cílů našeho projektu je vést děti ke zdravému životnímu stylu, prohlubovat jejich vztah k přírodě a ekologii.

V letošním školním roce máme zapsáno 25 dětí, což je nejvyšší možný počet vzhledem k naší kapacitě na jednu třídu. Ve správním řízení nebylo přijato 8 dětí. Věřte, že bychom rádi vyhověli všem, ale v dnešní náročné době, kdy se i ve školství odvíjí vše od finančních prostředků, by k otevření druhé třídy bylo zapotřebí celkem 40 dětí. Dalším úskalím je fakt, že děti maminek pobírajících mateřský příspěvek se započítávají do celkového počtu jen částečně, například vloni ¼.

Nejvíce dětí je z Morašic - 8, druhé jsou Řikovice – 6 dětí. V kolektivu je 16 holčiček a jen 9 chlapců, mnozí jsou ale za dva až tři. Máme tři Kristýnky, dvě dokonce Bauerové. Celkem 11 dětí by mělo odejít za rok do základní školy. Vloni odešlo do ZŠ dětí pět, z toho čtyři do Morašic, jeden do Litomyšle.

Stejně jako v uplynulém školním roce, tak i letos plánujeme množství akcí. Největším loňským zážitkem pro děti byl výlet s jízdou na opravdovém živém koni a cestování vlakem do vysokého Mýta na zmrzlinu. Byli jsme i v Toulouvcových Maštalích, mockrát v litomyšlském kině, na plaveckém výcviku a i v divadle. Vydařil se nám i tradiční kolovýlet na Růžový palouček, malá maturita předškoláků se spaním ve školce. Moc se nám líbily i společné akce s rodiči, uspávání broučků s lampiónovým průvodem, otvírání lesa a vánoční a jarní hrátky.

V březnu byla ve školce provedena týmová inspekce zaměřená na úroveň a podmínky předškolního vzdělávání a na dodržování právních předpisů a hospodaření se státními finančními prostředky. Konečné hodnocení bylo velmi dobré.

V MŠ a školní jídelně bylo provedeno množství oprav a méně viditelných úprav. Ve třídě a v šatně máme nové „dřevěné“ linoleum, v kuchyni nové nerezové odkapávací stoly a ledničku. Děkujeme proto svému zřizovateli za vstřícnost při sestavování rozpočtu, firmě JOHUR za PC sestavu pro děti, firmě Stavitelství Jokeš za vánoční finanční dar a panu Štípkovi také za sponzorský dar, který využijeme na vánoční překvapení pro děti.

V pracovním kolektivu máme novou školnici, paní Vavřínovou. A asi poslední novinkou je výše školného – úplaty, která bude od září 100,- Kč. Předškoláci ji neplatí.

Přáním nás dospělých z mateřské školy jsou šťastné a spokojené děti, těšící se na další den prožitý v mateřské škole.

Miloslava Benešová, ředitelka MŠ

„Toulky“ morašickou minulostí

Ve svých toulkách se nyní podíváme do blízkého okolí Morašic směrem k Budislavi, kde jsou zajímavé pískovcové skály, zvané „Toulovcovy Maštale“.

Kdo však Vavřinec Toulovec byl, přesně nevíme. Byl snad měšťanem litomyšlským? Své statky měl v Sebranicích a v jejich okolí. Zmínka o tomto rytíři je v souvislosti s litomyšlským „špitálem“, kterému daroval 17 kop grošů ročního úroku ze vsi Trousnově (za Vysokým Mýtem u Uherska). Tento dar potvrdil sám král Václav IV. v Praze r. 1407.

Toulovec potom učinil ještě rozhodnutí, aby menší část z těchto peněz dostávali i nemocní v chalupách před městskými hradbami, kde bydleli lidé postižení některou nakažlivou chorobou.

Pro zajímavost uvádím výňatek z knihy Augusta Sedláčka: „Historické pověsti lidu českého“, kde je psáno toto: **Toulovec**

Vavřinec Toulovec z Třemošné byl zeman nábožný z okolí Litomyšle, kerý velkou část jmění svého obrátil na utěšení nuzných a prací sešlých lidí. Ke jmění si prý dopomohl válkami na Moravě, kde mnohých tvrzí se zmocniv, kořist velikou do svého dvora snesl a z peněz utržených několik vesnic si koupil. Ale Moravané mu toho, co jim učinil, také odpustit nechtěli.

Jednou ho někde u Litomyšle dohonili a stíhali ho až k Proseči městečku. Sem se rychle uchýlil a poněvadž ho Prosečtí milovali, nevyzradili ho, a tak jistě záhubě ušel. Moravané sice ze msty Proseč zapálili, ale Toulovec sousedy těšil, aby si z toho nic nedělali, dříví na stavení že bude mítí dosti. Dal jim les celý jménem Chlum.

Jednoho času byli Toulovec a zemané někteří z blízkých vesnic na přátelském posezení. Jedli a pili a mezi tím hovořice o všelijakých věcech rozmlouvali.

Po mnohé řeči kdosi řekl: „Bábu kdybys uctíval a dosti jísti a pítí ji dával, přece nebude spokojena s tím, co jí dáš.“

Uslyšev to Toulovec, hned se s druhy založil, a že svolá babky na oběd a že jim tolik dá, že budou spokojeny. Tedy se to určitý den projednalo.

Báby zasedly za stůl a obdržely k obědu masa rozličná, kaši makovým olejem maštěnou a medem polívanou, na zakousnutí perníky a pítí co chtěly. Když pak Toulovec uviděl, že od jídla vstávají, ptal se jich před druhy svými, jsou-li spokojeny. Odpověděly, že všecko bylo velmi dobré, ale že ještě oříšků neměly. Tuť se přítomní hosté Touloucouvi vysmáli, a on rozlobiv se, báby do sudu zabednil a s kopce pode vsí Desnou dolů váletí dal, aby jejich mlsný jazyk zkrotil.

Pro Občasník připravila Bohumila Trávníčková

Fotbaloví elévové

V minulém roce opět začalo v Morašicích fungovat družstvo přípravky při oddílu kopané. Zařazení zde byli hráči ročníků 1995 a mladší. Přihlásilo se sedmnáct chlapců a tři děvčata. I když všichni nedokončili sezonu, s počtem šestnácti stálých členů můžeme být spokojeni.

Družstvo bylo přihlášeno do okresní soutěže přípravek. Zde odehrálo několik zápasů s celky Čisté a Cerekvice. Odehráno bylo i několik přípravných zápasů s celky okolních oddílů a zúčastnili jsme se turnaje v Sebranicích. V průběhu sezony byl hlavním trenérem Jirka Famfulík, který jako jeden z mála byl ochoten zapojit se do práce s mládeží. Asistentem mu byl Jarda Špinar a dík patří také všem rodičům za pomoc při cestách na utkání a turnaje.

Začala nová sezona a někteří z hráčů odešli do vyšší kategorie, proto rádi uvítáme nové členy našeho nejmladšího družstva. Mohou se přihlásit ročníky 1996 a mladší. **Tréninky se konají vždy v pondělí a středu od 17⁰⁰ hod. do 19⁰⁰ hod.**

na hřišti v Morašicích. Mladým hráčům přejeme mnoho sportovních úspěchů a trenérům pevné nervy.

Sportu zdar, Jaroslav Špinar

Vydává Obecní úřad Morašice. Náklad 230 výtisků. Vydáno 30. 9. 2005. Neprošlo redakční jazykovou úpravou.

